

2 Ziek zijn

Je leert een klacht over je lichaam vertellen.
Je leert woorden die te maken hebben met ziek zijn.
Je leert over de dokter, de apotheek en het ziekenhuis.
Je leert een medicament kopen bij de apotheek.

Benodigd materiaal:

- Bundel lesgever
- Bundel deelnemer
- Oefenkaartjes + oefenpagina's
- Bestand beamer

1 Ai, ai ... ik heb pijn aan mijn hoofd.

Zeg deze zin en laat zien wat je bedoelt.

Lesgever: *Ai, ai ... ik heb pijn aan mijn hoofd.*

Wat scheelt er?

Ik heb pijn aan mijn hoofd.

Bekijk de foto. Overloop de woorden, laat de deelnemers de woorden herhalen.

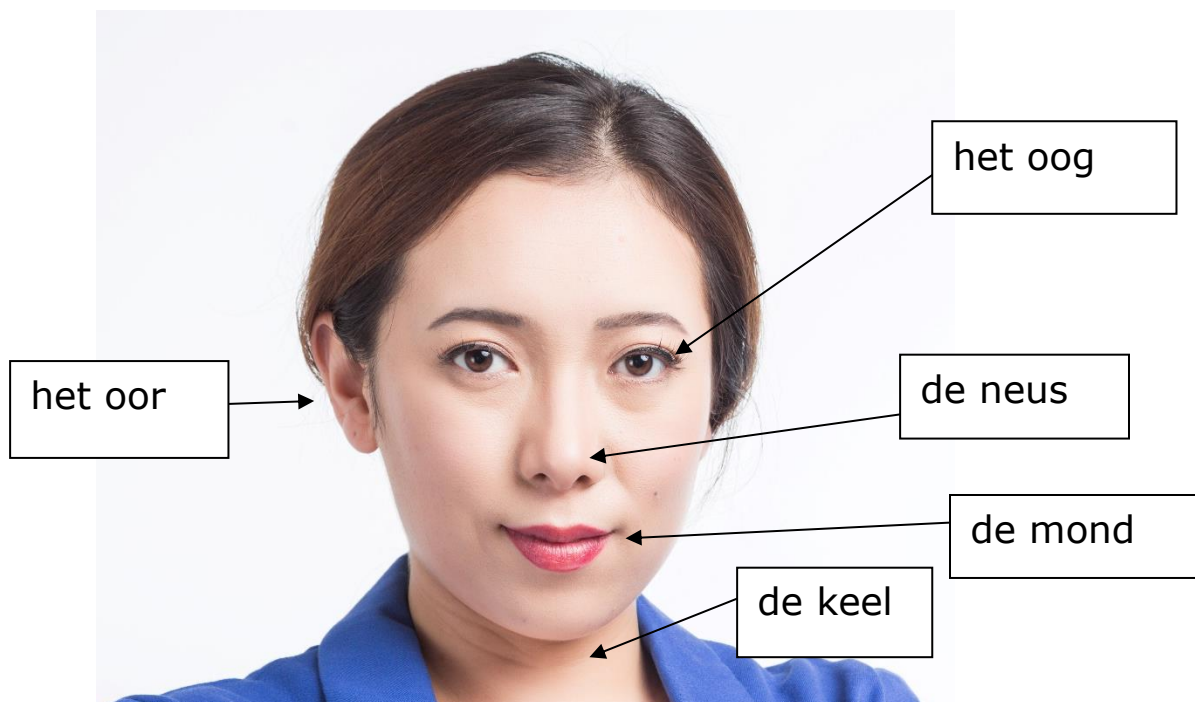
Neem de eerste reeks kaartjes met lichaamsdelen (hoofd, schouder, arm, buik, hand, been, knie, voet). Toon telkens een afbeelding. Laat benoemen. Zeg eventueel het woord nog eens voor.

Je kunt met de kaartjes werken om deze woordenschat in te oefenen. Neem een afbeelding, bv het hoofd. Laat het kaartje zien, vraag wat het is. Deelnemer 1 zegt: 'het hoofd'. Leg een volgende afbeelding erbij, bv. de schouder. Deelnemer 2 herhaalt het eerste woord en vult aan: 'het hoofd, de schouder'. Leg nog een afbeelding erbij, bv. de arm. Deelnemer 3 herhaalt de vorige woorden en vult aan: 'het hoofd, de schouder, de arm'. Zo leg je telkens een kaartje bij.

Als de deelnemers deze woorden kennen, kun je de woordenschat met de volgende afbeelding uitbreiden: oog, neus, mond, oor, keel.

Overloop telkens de woorden, laat de deelnemers de woorden herhalen. Neem nu de tweede reeks kaartjes met lichaamsdelen (oog, neus, mond, oor, keel). Toon telkens een afbeelding. Laat benoemen. Je kunt eventueel de oefening van daarnet herhalen met de twee reeksen kaartjes door elkaar.

2 Ik heb pijn aan mijn hand.

Lees de zinnen voor. Laat de deelnemers herhalen. Toon telkens het lichaamsdeel dat in de zin voorkomt. Dit kan eventueel aan de hand van de kaartjes (reeks 1 en 2).

Lesgever: *Ik heb pijn aan [lichaamsdeel].*

Lees telkens de volledige zin (dus telkens 'Ik heb pijn aan ...').

Laat de deelnemers deze zinnen oefenen. Laat hen de zinnen meerdere keren luidop zeggen.

Oefening voor het herkennen van de woorden: je deelt alle kaartjes met de lichaamsdelen uit. Je zegt bv. *Ik heb pijn aan mijn hoofd*. De deelnemer met het kaartje 'hoofd' laat zijn kaartje zien. Dan zeg je *'Ik heb pijn aan mijn schouder'*. De deelnemer met het kaartje 'schouder' laat zijn kaartje zien. Zo noem je alle geziene lichaamsdelen. De deelnemers kunnen op deze manier laten zien dat ze de woorden herkennen / begrijpen.

Oefening om de woorden zelf te gebruiken. Meng de kaartjes. Laat telkens een kaart zien. Laat de deelnemers elk om beurt de passende zin formuleren.

Bv. je laat kaartje 'hoofd' zien, deelnemer 1 zegt: ik heb pijn aan mijn hoofd. Nu laat je kaartje 'been' zien, deelnemer 2 zegt: ik heb pijn aan mijn been.

Ik heb pijn aan   mijn hoofd.
                          mijn schouder.
                          mijn arm.
                          mijn hand.
                          mijn buik.
                          mijn been.
                          mijn knie.
                          mijn voet.
                          mijn oor.
                          mijn oog.
                          mijn neus.
                          mijn mond.
                          mijn keel.

3 Bij de dokter.

Lees het dialoogje luidop voor. Laat de deelnemers het dialoogje nazeggen.

Neem wanneer je het dialoogje voorleest, volgende kaartjes bij de hand: hand (lichaamsdelen reeks 1) + voorschrift (apotheek reeks 1) + medicamenten (apotheek reeks 1).

Laat het kaartje 'hand' zien wanneer je voorleest dat de patiënt pijn heeft aan zijn hand.

Laat de kaartjes 'voorschrift' en 'medicamenten' zien wanneer je voorleest dat de dokter een medicament zal voorschrijven.

Ook deelnemers die niet (goed) kunnen lezen, zullen zich op die manier toch iets kunnen voorstellen bij deze dialoog.

Als er voldoende tijd is, kun je het dialoogje laten herspelen met de kaartjes van de lichaamsdelen. Geef iedere deelnemer (patiënt) een kaartje met een lichaamsdeel. De lesgever speelt telkens opnieuw de rol van de dokter. Iedere deelnemer (patiënt) heeft ergens anders pijn (met name aan het lichaamsdeel dat op het kaartje getoond wordt).

Het dialoogje wordt op deze manier meerdere keren herhaald. Zo klinken de nieuwe woorden 'medicament, voorschrijven, apotheek' al wat vertrouwd.

Goeiedag. Wat scheelt er?	
	Ik heb pijn.
Waar heb je pijn?	
	Ik heb pijn aan mijn hand.
Ik zal een medicament voorschrijven. Je moet het medicament bij de apotheek kopen.	

4 De dokter schrijft een medicament voor.

Lees alle woorden voor: *het voorschrift, de pleisters, de zalf, de pillen, de medicamenten, de druppels, de siroop, de koortsthermometer, het spuitje, de apotheek.*

Opmerking: bij de illustraties zijn bewust een aantal lidwoorden (de, het) weggelaten. Dit om het voor de deelnemers makkelijk te maken voor de dialoog in de apotheek. Bij het voorlezen van de woorden, zeg je het lidwoord er best wel bij (dus het voorschrift, de pleisters, de zalf, ... zoals hierboven aangegeven).

Laat eerst nazeggen, de klanken oefenen.

Neem nu de eerste reeks kaartjes van de apotheek. Neem telkens een kaartje, toon het en laat het door de deelnemers benoemen.

Verdeel nu de kaartjes onder de deelnemers. Vraag nu de kaartjes. Stel volgende vragen:

Ik zoek het voorschrift. Ik zoek de pleister. Ik zoek de zalf. ...

De deelnemer laten hun kaartje zien als daarop staat wat jij 'zoekt'.

		Naam en voornaam van de voorschrijver	
DOOR DE VOORSCHRIJVER IN TE VULLEN: Naam en voornaam van de rechthebbende:			
Voorbehouden aan het verpakkingsvignet		R/	
Medische verantwoording voor het voorschrift van een origineel geneesmiddel waarvan het octrooi verlopen is :			
Stempel van de voorschrijver		Datum en handtekening van de voorschrijver:	
		Uitvoerbaar vanaf voornoemde datum of vanaf:	
GENEESMIDDELENVORSCHRIFT			
het voorschrift		pleisters zalf pillen	

medicamenten	druppels
siroop	een koortsthermometer
een spuitje	de apotheek

5 In de apotheek.

Lees het dialoogje luidop voor. Laat de deelnemers het dialoogje herhalen. Neem wanneer je het dialoogje voorleest, volgende kaartjes bij de hand: apotheek + pleisters (apotheek 1).

Laat het kaartje 'apotheek' zien wanneer je de dialoog begint.

Laat het kaartje 'pleisters' zien wanneer je voorleest dat de patiënt pleisters vraagt.

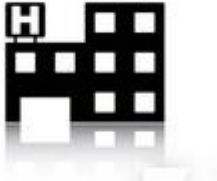
Ook deelnemers die niet (goed) kunnen lezen, zullen zich op die manier toch iets kunnen voorstellen bij deze dialoog.

Als er voldoende tijd is, kun je het dialoogje laten herspelen met de kaartjes van de apotheek (zonder de kaartjes 'het voorschrift' en 'de apotheek'). Laat telkens een ander kaartje zien. De lesgever speelt de rol van de apotheker. De deelnemer (patiënt) heeft telkens iets anders nodig (met name het voorwerp dat op het kaartje getoond wordt).

Goediedag. Kan ik je helpen?	
	Ik heb pleisters nodig.
Alstublieft.	
	Hoeveel kost het?
5 euro.	
	Alstublieft.

6 Een spoedgeval

Lees de woorden voor. Laat de deelnemers de woorden herhalen.

de ziekenwagen	de röntgenfoto	het ziekenhuis

7 Wanneer ga je naar de dokter?

Deze oefening is uitbreiding en kan gebruikt worden om het doktersbezoek tijdens de volgende vormingssessie voor te bereiden.

Bekijk de afbeeldingen samen met de deelnemers.

Overloop nogmaals de dagen van de week. Laat zien dat je op bepaalde uren bij de dokter terecht kunt.

Lees de uren luidop, bijvoorbeeld:

Je kunt naar de dokter gaan op maandag van acht tot tien uur.

Lees ook de woorden 'de afspraak, de wachtzaal' luidop voor.

1 de uurregeling de afspraak	Maandag	8.00-10.00 u	18.00-20.00 u	Na afspraak ☎
	Dinsdag	14.00-15.00 u		Na afspraak ☎
	Woensdag	14.00-15.00 u		Na afspraak ☎
	Donderdag	18.00-19.30		Na afspraak ☎
	Vrijdag	8.30-10.00 u		Na afspraak ☎
	Zaterdag	9.00-10.00 u		
2 in de wachtzaal				
3 bij de dokter				

8 In de apotheek

Deze oefening is uitbreiding en kan gebruikt worden om het bezoek aan de apotheek tijdens de volgende vormingssessie voor te bereiden.

Lees de bijkomende woordenschat voor de apotheek luidop voor. Laat de deelnemers herhalen. Werk met de tweede reeks kaartjes van de apotheek.

Deel de kaartjes uit. Lees een van de instructies ('s morgens / 's middags / 's avonds; 4 keer per dag; ...) voor. De deelnemer die dat kaartje heeft laat het zien.

's morgens 's middags 's avonds	
4 keer per dag	
Voor de maaltijd innemen	
Na de maaltijd innemen	
Met water innemen	
Schudden voor gebruik	